

Зачепилівська районна державна адміністрація

Відділ освіти

Районний етап XVII Всеукраїнського конкурсу учнівської творчості

Номінація «Література»

«Ніхто нам не збудує держави, коли ми її самі не збудуємо, і ніхто з нас не зробить нації, коли ми самі нацією не схочемо бути»

В. Липинський

«Україна починається з тебе!»

Робота

Браїлко Марини Олексіївни,

члена гуртка «Літературне краєзнавство»,

учениці 11 класу Миколаївської

ЗОШ I-III ступенів

Зачепилівського району Харківської області

Керівник: **Чуб Тамара Миколаївна,**

вчитель Миколаївської ЗОШ I-III ступенів,

керівник гуртка «Літературне

краєзнавство»

«Україна починається з тебе!»

В.Чорновіл

03.10.17 Від сьогодні починаю жити і думати по-новому. Як? І сам не знаю, але після останньої розмови з психологом зрозумів: так далі не може тривати! Чому я, справді, весь час сумую, чому перебуваю в депресивному стані? Так, я більше півроку вже лікуюся, пережив кілька операцій, хірургам довелося буквально пришивати мою руку і складати по кісточках мої ноги. Але ж моїм сусідам по шпитальній палаті не легше! Головне – ми живі. Тож досить скиглити! Буду мислити об'єктивно, позитивно. От лиш чи вийде?.. А ще психолог радив побільше читати, висловлювати свої думки, якщо не вголос, то на папері. Спробувати?

19.10.17 Важко навіть повернутися в ліжку, тому більшу частину вільного від процедур часу проводжу за ноутбуком(батьки привезли), читаю новини з фронту. Так, війна поряд: кровоточить, ніє незагоєними ранами, відгукується болем, плаче, скрегоче зубами. І не лише тут, у палаті, де стогнуть і марять поранені бійці, але й у наших серцях. Людині ж болить не лише своє. Та й хіба можна бути осторонь, коли прийшла біда до рідного українського дому? Скільки ж їх, моїх побратимів, зараз захищає Україну від північних заброд! У час важких випробувань проявилися кращі національні риси – взаємодопомога і підтримка, безкорисливість і гуманізм, готовність за будь-яких обставин стати на захист наших спільних інтересів. Саме вони надихали і героїв Майдану, які практично голіруч протистояли озброєним спецрозділам; і оточених зусібч наших військових у Криму; і воїнів АТО. Мабуть, саме відчуття себе як невід'ємної частини народу спонукало мене піти знову до ЗСУ. І хоч плакала мама(«Ти ж уже відслужив»), хмурився і ховав стривожені очі батько, сердилася дружина («Ти про мене подумав? А про дітей? Як ми будемо без тебе?»), навіть зараз, після важкого поранення, ні про що не жалкую. Бо мені, як і тисячам, мільйонам українців, не байдужа доля Батьківщини, доля наших дітей і онуків. Тож якщо біда прийшла на рідну землю, потрібно зробити

все, щоб урок, за який довелося так дорого заплатити, не був марним і більше ніколи не повторився. А головне – не лише цінувати кожную прожиту хвилину, а й об'єднуватися у цей складний час. От тому на байдуже сусідове: «Воно тобі треба?!» я відрізав: «Треба!» - і пішов до військкомату.

28.10.17 Сьогодні вночі не спалося... Поряд стогнав на своєму ліжку Сашко, марив і знову, мабуть, ішов у свій останній бій. Відганяючи спогади про свої фронтові будні, переводжу погляд на тумбочку. Там лежать найдорожчі речі, що оберігали моє життя на передовій: фото дітей, вишитий дружиною рушник, подарована мамою ікона. А ще – книжечка в камуфляжній обкладинці невеликого, кишенькового формату. «Кобзар»... Виданий за благодійні кошти, доставлений на передову волонтерами, він містить близько 100 поетичних перлин, в яких виражено любов поета до України та її народу, котрий століттями боровся за право жити у власній незалежній державі. Бореться і сьогодні. Перегортаю сторінку:

Борітеся – поборете,
Вам Бог помагає!
За вас правда, за вас слава
І воля святая!

Ці рядки наповнені великою силою духу, додають кожному воякові енергії в боротьбі за рідну землю, за правду і справедливість, надихають на подвиг в ім'я матері-Вітчизни, зігрівають серця.

02.11.17 Читаю рядки в соцмережі, котрі рвуть душу, від матері, яка не знає, чи живий її 19-річний син, і про тільки-но прооперованого пораненого, «стабільно важкого», як кажуть лікарі, який пообіцяв коханій звестися на ноги, і про батьків, що отримали високу нагороду сина, який вже не повернеться додому... От, і як після такого будеш мислити позитивно і відновлювати душевні та фізичні сили за порадою психолога? А якби він знав, скільки бачив і пережив я, якби відчув гіркоту втрати друзів, якби... Ні, то добре, що він цього

не знає, як не знають мільйони українців. Наш народ долає сльози і випробування, що за останні роки випали українцям, ставши складовою нашої історії. Ми не маємо вибору. Мусимо вижити! А отже – йти вперед. Значить, шукатиму ті новини, що піднімуть настрій і зміцнять дух. Читаю про започаткований у Дніпрі щорічний Всеукраїнський фестиваль «Пісні, народжені в АТО». Він нікого не залишає байдужим, викликає сльози на очах, бо ж ідеться про сокровенне – життя і смерть, не підвладні забуттю, лише коли пам'ятають героїв. Я думаю, що пісня – це теж зброя, яка допомагає нам усім стати сильнішими, вчить бути нещадними до ворога, любити Україну і вірити в перемогу над агресором. Перемогу, яка обов'язково буде, і яку ми наближаємо...

06.11.17 За вікном не вщухає осіння злива. Здається, осінь взяла Харків у полон – важкі свинцеві хмари пливуть над самісінькими дахами багатопверхівок, вітер жбурляє додолу остання пожовкле листя. Смуток огорнув усе навкруги, він живе у кожному куточку, кожній вулиці міста. Не дуже весело було і в нас у палаті: тихо розмовляли, згадували пережите. І раптом у відчинені двері заглянула медсестра Наталя: «Волонтери приїхали!» Всі зраділи; очікуючи гостей, поспішно приводили себе в порядок: не личить воякам здатися хворими, немічними, неголеними... Цього дня волонтери подарували нам кілька незабутніх годин: були і щирі розмови, і концерт, і різні подарунки. Та, скажу відверто, найбільше нас зворушили малюнки та листи від дітей. Такі ми отримували і на фронті – сонечка, сердечка, жовто-блакитний прапор, та головне – теплі й щирі слова. Кожен малюнок бійці трепетно клали в кишені напроти серця, як оберіг від ворожої кулі, або чіпляли під броню бойових машин, а то й разом з іконами вішали на стінах наметів. Ось і сьогодні тримаю в руках лист тернопільської школярки, шестикласниці Оленки. З одного боку аркуша – яскравий малюнок: калина, сонце, квіти, з іншого – слова. Читаю: «Дорогий мій захиснику, дякую, що ти є, що над моїм містом - мирне синє небо, що ввечері на нього викочується місяць кольору ячного

жовтка, а на світанку мій сон тривожать лише пташки. Дорогий солдате, це твоя заслуга, що я можу бути собою, що моє місто, мій народ, моя країна, яких ти захищаєш, залишаються українськими. Я знаю: тебе чекають удома. Я теж чекаю на тебе, як і всі, тож пам'ятай про це – і неодмінно повертайся живим, солдате!» Я відчуваю непрохану сльозу в очах і думаю: «Добрим людям, як і цій дитині, теж потрібно так мало і водночас так багато – мир, рідний дім, здоров'я і лад у сім'ї, щасливе дитинство. Ось за це ми і йдемо в бій, заради них ризикуємо життям, тому й маємо перемогти. Що відновлює вояка, виснаженого тривалим маршем, додає мужності, коли поряд зорюють землю чужі «Гради», і спонукає до життя в оточенні чи полоні? Що дає сили триматися за таку часом тоненьку ниточку життя важко пораненим, а вцілілих приводить крізь терни до отчого дому? Це відчуття: за тобою – Україна, родина, діти. Ти потрібен, без тебе ніяк. Тебе чекають і вірять у твою перемогу, тебе люблять, на тебе надіються, за тебе моляться, тобі прагнуть допомогти. І тому – тримайся, солдате, хоча б завдяки цій безмежній, щирій любові тримайся. Разом ми – сила.

Коли волонтери пішли, ми всі звернули увагу на те, що похмурий дощовий день за вікном посвітлішав, заяснів, а наші загрубілі, зранені душі наповнилися спокоєм і теплом...

19.11.17 Кілька днів тому в одному з ранкових радіофірів прозвучав репортаж із Торонто – зворушливий і щемливий. Мова в ньому йшла про те, як, сконтактувавшись і зорганізувавшись через соціальну мережу, на зустріч з різних куточків Канади з'їхалися наші співвітчизники, аби у скрутний для України час напрацювати програму надання посильної допомоги. Більшість з них бачилися вперше. І їхали на цю зустріч не за партійними квотами – за покликом небайдужої душі. А щоб упізнати один одного, домовились одягнутись ... у вишиванки!

Я завжди захоплювався нашою діаспорою, тими етнічними українцями, які знайшли себе і свою долю на чужині, створили сім'ї, але продовжують щиро

любити Україну, пам'ятаючи, де їхнє коріння і родове гніздо. Вони бережуть національні традиції, залюблені у творчість Квітки Цісик і водять дітей до недільних українських шкіл. Окрім вдячності, інших почуттів мої далекі співвітчизники не викликають. Але одна справа – любити Батьківщину на відстані, живучи у благополучних, високорозвинених країнах, і зовсім інша – залишатись до кінця вірним їй у лиху годину випробувань.

Так, нестерпно важко. Так, несправедливо. Але колись скінчиться ця незбагненна, нічим не виправдана війна. Скінчиться! Сила віри і надії у наших людей непереможна, як і сила святої любові до своєї зраненої землі.

24.11.17 Депутати в сесійній залі штовхаються, блокуючи трибуни, з'ясовують стосунки, ухвалюючи бюджет на 2018 рік, демонструють свою любов до України та її народу. З душі так і проситься Шевченкове:

Україно! Україно!

Оце твої діти...

Не на словах, а на ділі треба доводити народу свою відданість. Не можна ж закінчувати виступи словами «Слава Україні!» - і голосувати за антинародні закони, чи показувати в ток-шоу вади суспільства – і жодного слова про способи боротьби з ними. От коли ми всі будемо чесними, дружними, небайдужими, коли об'єднаємо свої зусилля для подолання труднощів і розв'язання проблем, то побудуємо країну, в якій комфортно буде і нам, і дітям та онукам нашим. Адже, як писав В. Липинський, ніхто нам не збудує держави, коли ми її самі не збудуємо, і ніхто з нас не зробить нації, коли ми самі нацією не схочемо бути.

29.11.17 Моя кохана Надійка сьогодні розповідала мені, як підросли наші діти, як щиро вболівають за мене батьки та сусіди, як багато робить вона разом з подругами у волонтерському центрі, прагнучи надати посильну допомогу українським воякам. Закінчивши телефонну розмову, я поринув у роздуми. Активні, свідомі громадяни, які хочуть і готові змінити наш світ на краще,

спільно шукають і здебільшого успішно знаходять вихід із глухого кута навіть за найнеймовірніших обставин. «Хто, як не я?» - їхнє життєве кредо. А й справді, хто, крім них, ладен так невтомно творити добро, не маючи з того ніякого зиску, крім великої радості побачити результат своїх зусиль – урятованих, вилікуваних, утеплених, нагодованих чи відігрітих?! На щастя, серед людей чимало готових збирати продукти для бійців і немічних, плести маскувальні сітки, ліпити вареники та невтомно і смачно готувати борщі й піріжки для ніколи не бачених хлопців, бігти перед роботою до шпиталю і здавати кров для поранених, до ранку строчити на швейній машинці, шиючи білизну чи теплі балаклави, плести шкарпетки зі старих светрів. А ще – збирати кошти, вишивати і малювати з дітьми подарунки для вояків. І коли ми переможемо – а ми обов'язково переможемо! – то в цій перемозі буде і їхня заслуга.

05.12.17 Сьогодні прочитав про Юрія Тітова, з дитинства прикутого до інвалідного візка, хворого на церебральний параліч. Він завжди зі своїм народом, і в його найтяжчі дні теж. У часи Революції гідності, коли чимало фізично здорових чоловіків стежили за подіями, лежачи на дивані, Юрій був на Майдані. Не лишився осторонь боротьби і з початком неоголошеної війни на Сході. Не міг взяти до рук зброю, та відтоді перебуває на передовій поетичного фронту і водночас – на сторожі миру, надії, любові:

Любов не стане муляжем.
Ріка життя не обміліє,
Бо ми на світі цім живем,
Щоб землю радістю засіять.
Хоч дощ у вікна стукотить,
Хоч струменить шалена злива,
Ми долю можемо змінить
І повернути мить щасливу...

Це Юркові рядки. Вони про нас. І ці теж:

Не дозволюмо, щоб земля ридала,

Хай проміння падає в ріллю...

Прочитане так вразило мене, що я довго читав Юркові вірші – глибокі, щирі, проникливі. А коли розповів хлопцям про мужнього талановитого поета, Микола Васильович (ми називаємо його «Батя», бо він дійсно годиться нам у батьки) сказав:

- Чи чули ви таке ім'я – Василь Сліпак? Так, це всесвітньо відомий оперний співак з унікальним голосом, що жив, як співав, і співав, як жив. Юнак зі Львова, він виступав у США і Канаді, а перемігши в міжнародному конкурсі, став солістом Паризької опери, здобувши за 19 років майже все, про що лише може мріяти талановита людина. Активний учасник Революції гідності, згодом створив волонтерську організацію «Українське братство». Та й цього йому видалося замало. Прагнучи захистити Україну, співак, залишивши сцену до кращих часів, став добровольцем. Загинув під час виконання бойового завдання від кулі ворожого снайпера. За ним плакала вся Україна...
- Виходить, стоячи його вітав весь світ, а українці проводжали на колінах...- хтось задумливо мовив.
- А Олег «Тягнизуб» Скавиш – лікар-ендокринолог Західноукраїнського спеціалізованого дитячого медичного центру у Львові, десятиразовий рекордсмен України із силового екстриму, чиє ім'я внесено до Книги рекордів України?! – продовжив розмову Андрій. - Співпрацюючи з благодійним фондом «Крила надії», організовує збір коштів для лікування онкохворих дітей, врятувати життя котрих може лише надскладна операція за кордоном.
- От бачите, хлопці, знамениті люди не лише дарують нам свою творчість, займаються благодійністю та волонтерством, а ще й зброю до рук беруть,
- додав Іван.
- Бо за неньку-Україну стоять, як і весь народ. Так має бути, в тому наша сила. Тільки так зможемо перемогти,- переконано мовив Батя.

15.12.17 Сьогодні наснилися син і донька. Думаю, що колись мій син запитає мене: «Що ти робив тоді, коли йшла війна?», і кожного з нас можуть діти спитати це. Маємо жити так, аби не соромно було відповісти. Жити посправжньому, як уперше і востаннє. Бо немає часу для репетицій життя, коли ворог зазіхає на нього, топчучи українську землю.

21.12.17 Після чергового лікарського обходу хірург Борис Олексійович сказав, що слід готуватись до наступної операції, і на моє німе запитання підбадьорив:

- Нічого, козаче, ще танцюватимеш, не тільки ходитимеш!
- А воювати зможу?
- О, та ти вже, бачу, на поправку йдеш?! А то казали, що духом занепав був... Молодець! Що, знову в бій рвешся?
- Так я ж тут вилежуюсь, а побратими там, в окопах, без мене...
- Ну, з таким, як ти, не страшно і в розвідку, - посміхнувся лікар і вийшов.

Щоб відволіктися від тривожних думок, я знову став блукати соцмережами і читати про наших мужніх, чудових людей. Правду кажуть: коли людина допомагає іншим, то стає сильнішою сама. Оля Лукань з Прикарпаття зі своїх прожитих 29 років 28 не може ходити. У дівчини невиліковна недуга: проблеми з судинним тиском – він дуже низький, і навіть переодягання може призвести до його падіння, а це загроза життю. 7 років тому від цієї ж хвороби помер брат Олі. Після похорону дівчині стало зовсім зле, їй не давали жодного шансу на одужання, але вона виявилася сильнішою за хворобу. Сильна духом дівчина почала вишивати ікони. Коли на фронті загинув її зовсім юний брат Володя, вона вирішила всіма силами допомагати українським воїнам на передовій: вишивати ікони і через волонтерів надсилати на фронт, аби оберігали солдатів від куль. Тепер цій роботі віддає щодня 3-4 години – на більше просто не вистачає сил. Дівчина вірить: ці обереги рятуватимуть життя захисникам Вітчизни, і кожного дня молиться за них. Волонтери не тільки доставляють Оліні подарунки на фронт, але й допомагають продавати через

Інтернет. Їй і самій потрібні чималі гроші, щоб підтримувати здоров'я, та виручені кошти вона регулярно надсилає воїнам на передову. Нещодавно Олю нагородили медаллю «Патріот України». Та не за гроші і визнання, не за наказом чи примусом, а від щирого серця дівчина, як і тисячі українців, допомагає, чим може.

Це ж можна сказати і про Віталія Матьовку. Перенісши ампутацію обох ніг, чоловік, щоб зібрати кошти на якісні протези, вишиває бісером картини, жіночі пояси, ікони, вишиванки. Береться й за замовлення від іноземців. У лікарні він познайомився з бійцями АТО і вирішив їм допомагати. На кошти, зібрані після спільно влаштованого благодійного концерту, вони придбали форму для захисників. Віталій і сам свого часу служив у армії. Аби мав ноги, зараз був би на передовій. Він переконаний: обов'язок кожного, хто шанує свою країну, хоч якось допомогти їй зараз. Окрім вишивання, працює ще й з деревом: виготовляє оригінальні меблі, рами для дзеркал тощо. Не нарікає на життя, а намагається допомогти іншим. Каже: «Нині всі чогось чекають від держави, скаржаться на малі зарплати, виплати, високі ціни, а треба в першу чергу задуматись: що я можу дати Україні?»

22.12.17 Увечері я думав про те, що прочитав учора. Не всім дано бути визначними особистостями, та кожен з нас може проявити людяність у ставленні одне до одного, подарувати усмішку; прийшовши на роботу, підтримати колегу добрим словом, поступитися місцем у транспорті, допомогти старенькій людині донести додому сумку. Або знайти хоч кілька хвилин для спілкування з батьками, рідними, близькими; сказати, як ви любите їх, подякувати за те, що вони є на цьому світі. Погодьтеся, що кожен може знайти можливість провідати самотню людину або хоча б зателефонувати, поцікавитись, що їй потрібно... Для декого навіть такий прояв уваги – то вже велике щастя! Тож не так уже й складно подарувати ближньому хоч кілька хвилин радості, душевного тепла, любові, доброти. Треба бути людьми – і побачимо, що світ зміниться на краще.

30.12.17 Завтра – Новий рік. І сьогодні у шпиталі знову побували волонтери з подарунками. А ще я бачився зі своїми рідними(як постаріли батьки! А син і донечка так підросли без мене...) Тепер я переконаний, що операція пройде вдало. А ще я вірю, що 2018 рік принесе Україні давно очікуваний мир. Адже Новоріччя, Різдво – зазвичай очікування чогось особливого, можливо, навіть дива. Наша ж мрія – здавалося б, буденна, приземлена, але ж і спільна для мільйонів українців: мир. Аби нарешті вмовкла зброя на нашій землі, не лилися сльози за втраченими життями, аби всі ми могли дихати на повні груди, бути впевненими у завтрашньому дні. Тому ми всі – знамениті особистості й невідомі, дорослі й діти, молоді та літні – об'єднуємося у спільному бажанні наблизити щасливу, мирну годину. І робимо для цього все можливе і неможливе. Адже ніхто нам не збудує держави, коли ми її самі не збудуємо, і ніхто з нас не зробить нації, коли ми самі нацією не схочемо бути.

Згадую недавно прочитані слова В'ячеслава Чорновола «Україна починається з тебе!» Якщо переконання в цьому стане сутністю кожного, пройде через його серце, то все зміниться на краще. Маємо зараз міцно взятися за руки, аби подолати труднощі, відкинути зневіру, бо в житті нас тримають віра і любов!